

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.21.340/2012/7.szám

A Kúria a dr. Wartig László ügyvéd által képviselt felperesnek, a Pesthy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pesthy Gergely ügyvéd) által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt, a Paksi Városi Bíróság előtt 3.P.20.179/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék 10.Pf.20.101/2012/4. számú ítéletével befejezett perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a jogi előadó által képviselt Biztosító beavatkozott, a jogerős ítélet ellen az alperes által 55. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s

A felperes az általa vezetett K. forgalmi rendszámú járművével a ... számú főúton haladva a jobboldali partról az úttestre kidőlt fának ütközött, amelynek következtében a gépkocsiban több sérülés keletkezett.

A felperes a módosított keresetében 1.437.542 forint kártérítés és ennek a 2009. november 12. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését arra hivatkozással, hogy az úttestre kidőlt fa az alperes kötelező gondozásába tartozó területről származott.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összegszerűségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a közút kezelője köteles gondoskodni arról,

hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas legyen. Az országos közutak kezelésének szabályozásáról szóló 6/1998. (III.11.) KHVM rendelet (R.) és annak melléklete az Országos Közutak Kezelési Szabályzata (OKKSZ) 3.8. pontja úgy rendel, hogy a közút területén lévő fák állapotát szemrevételezéssel két évente legalább egyszer meg kell vizsgálni és a forgalomra veszélyes fák kivágása iránt intézkedni kell. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kárt okozó fa az alperes gondozási kötelezettségébe eső, a közút tartozékaként nyilvántartott területről dőlt volna ki, a forgalom biztonságát zavaró növényzet az észlelést követően pedig haladéktalanul el lett távolítva. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint nem volt vitathatatlanul megállapítható, hogy a felperest ért kár „okozati összefüggésbe hozható az alperessel”, ezért a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, kötelezte az alperest 1.399.870 forint és ennek a 2009. november 12. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére és ehhez igazodva rendelkezett a perköltség viseléséről, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában utalt arra, hogy a felperes a kárának bekövetkeztét bizonyította, ezt követően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az úttestre dőlt fa nem az út tartozékának tekintendő, mert két méter távolságon túl ültették a közút határától, illetőleg, hogy az alperes mindent megtett az út határai között elhelyezkedő fák átvizsgálásával és a forgalomra veszélyes fák kivágásával kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, mert nem észlelte, hogy a tanúk a perben releváns tény, a kidőlt fának az úttesttől való távolságát többnyire az útburkolat szélétől jelölték meg. A tanúvallomások és az alperes által a bíróság rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján a kidőlt fa távolságát kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett, ezért az alperes a kimentéshez szükséges tényeket nem bizonyította és erre tekintettel a bíróság a jogerős ítéletben az alperesnek a kártérítő felelősségét a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett azt kérte, hogy a Kúria hozzon a jogszabályoknak megfelelő új ítéletet az „elsőfokú ítélet részbeni hatályában fenntartásával”, részben pedig a fellebbezés szerinti megváltoztatásával. Az alperes szerint a jogerős ítélet a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésében írt szabályt, valamint a Ptk. 339. §-át sérti. Az alperes az út határán kívül elhelyezkedő növényzetet nem volt köteles ellenőrizni és gondozni. A balesetet okozó fa nem állt

a közút területén, azt pedig a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a neki kárt okozó fa a közút területéről dőlt az útra. Az alperes utalt arra, hogy a jogi szabályozás relatív módon határozza meg az út határát tekintettel arra, hogy az országos közutak mellett gyakran csak padka vagy egyéb műtárgyak vannak. A burkolat szélétől mért távolságban kerülnek feltüntetésre a fák, hogy az beazonosítható legyen. A másodfokú bíróság által hivatkozott több kilométernyi távolságon belül az út határát jelentő műtárgyakat változtatatosan építették ki, ezért szerepel más helyen a nyolc méterhez közeli távolság is. Az alperes szerint a kárt okozó fa helyének meghatározását a felperes nehezítette azzal, hogy a káresetet követően csak a 2009. december 2-án kelt általános kárbejelentő lappal jelentette be kárigényét. A fának az útra dőlése a kár bekövetkezte előtt néhány másodperccel történt, így a veszélyhelyzetről az alperes korábban nem értesülhetett és annak elhárításáról sem intézkedhetett. A másodfokú bíróság a bizonyítás szabályait megsértve értékelte a felperes által állított tény bizonyítatlanságát az alperes terhére. Nem állapítható meg az sem, hogy az alperes kártérítési felelőssége milyen jogellenes magatartáson alapul. Az alperes szerint jogellenes magatartást nem tanúsított és utalt arra is, hogy kimentése sikeres volt és ezért kártérítésre nem kötelezhető.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását és a jogerős ítélet „helybenhagyását” kérte.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A jogerős ítélet indokolásában a bíróság helyesen hivatkozott az alperest a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 34. §-ának (1) és (5) bekezdése alapján terhelő kötelezettségekre, valamint arra, hogy az út kezelője a kezelői kötelezettség megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére - a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben álló kár érte és ezzel szemben a kimentés bizonyítása az alperest terhelte. Nem vitatott tény, hogy a felperes kára, a gépkocsi sérülése az alperes kezelésében lévő útra eső fa miatt következett be. A felperesnek nem azt kellett bizonyítania, hogy a fa a közút területén állt, hanem elegendő volt annak bizonyítása, hogy kár érte az alperes kezelésében lévő, közúti közlekedésre alkalmatlanná vált úton. Ezzel az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tett.

Ezzel szemben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy az úttestre kidőlt fa nem a gondozásába tartozó területről származott, illetőleg, hogy úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható. Az alperes ugyanis annak bizonyításával védekezhetett, hogy a fa olyan területen állt, amelyre gondozási kötelezettsége nem terjed ki, illetőleg azzal, hogy ha a fa a gondozási kötelezettséggel érintett területen állt, a gondozási kötelezettségének megfelelően eleget tett. Mindkét esetben elsődleges annak bizonyítása, hogy a fa ténylegesen hol állt és ettől függően alakul az alperest terhelő további bizonyítás. E tekintetben a bizonyítás sikertelensége a Pp. 3. §-ának (3) bekezdése alapján a bizonyításra kötelezett felet terheli, ebből következően a kimentés körébe eső tények bizonyíthatatlansága az alperes terhére esik. A másodfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti, okszerű mérlegelésével megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a kidőlt fának az úttesttől való pontos távolsága nem volt megállapítható, nem volt bizonyított, hogy az alperes gondozásán kívüli területről esett az útra. Az alperes a kimentésére alapot adó körülményt bizonyítani nem tudta, ezért a bíróság a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezések megsértése nélkül állapította meg az alperes kártérítési felelősségét; a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésébe foglalt szabályt a másodfokú bíróság alkalmazta helyesen.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

Budapest, 2013. február 18.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő

HM